

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुलचोक, ललितपुर
इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री विनोद शर्मा
राजस्व सदस्य श्री राजेन्द्र पौडेल
लेखा सदस्य श्री पुष्पप्रसाद गुरागाई
फैसला

२०७७।०७८ सालको निर्णय नं. १४९
पुनरावेदन नं. ०७७-RB-०१५८

मुद्दा:- पूर्वदिश ।

जिल्ला पर्सा साविक लिपनी विर्ता गा.वि.स. वडा नं.७ हाल वीरगंज महानगरपालिका
वडा नं.२१ स्थित हिमालय डिष्टिलरी लिमिटेडको तर्फबाट ऐ.को अधिकार प्राप्त
संचालक अध्यक्ष जिल्ला सर्लाही वारोउद्योरण गा.वि.स. वडा नं.२ हाल विष्णु
गाउँपालिका वडा नं.१ बस्ने बर्ष ७२ को अखिलेश्वर प्रसाद सिंह.....१ } पुनरावेदक

विरुद्ध

श्री आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट.....१ } प्रत्यर्थी
ऐ.का महानिर्देशक.....१ }

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट : विद्वान अधिवक्ता श्री नारायण नेपाल
: विद्वान अधिवक्ता श्री मन्जु बुढाथोकी
प्रत्यर्थीका तर्फबाट : विद्वान उपन्यायाधिवक्ता श्री दिपक भण्डारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय:- आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट

शुरु कार्यालयको निर्णय मिति:-२०७७।०३।१८

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी:- महानिर्देशक श्री विनोद बहादुर कुँवर

पुनरावेदक हिमालय डिष्टिलरी प्रा.लि. ले माग गरेको पूर्वदिशको सम्बन्धमा
मिति २०७७।०३।१८ मा आन्तरिक राजस्व विभाग लाजिम्पाट काठमाडौंबाट भएको

निर्णय उपर चित्त नबुझाई राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) र आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम यसै न्यायाधिकरणमा दर्ता हुन आएको प्रस्तुत पुनरावेदनको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार रहेको छः-

तथ्य खण्ड

१. अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ को दफा ४ड. मा "मदिरा, वियर वा.....सम्बन्धि उद्योग र त्यस्ता बस्तुका पैठारीकर्ता तथा तिनका विक्रेताले कुनै पनि प्रकारको उपहार कार्यक्रम संचालन गर्न वा त्यस्तो उद्योगले मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका बाहेक अन्य विक्रेतालाई त्यस्तो उत्पादन विक्री गर्दा छुट दिन पाइने छैन" भन्ने व्यवस्था रहेकोमा नेपाल सरकारको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक, २०७७ ले अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ मा संशोधन गर्ने प्रस्ताव गर्दा " मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका बाहेक अन्य विक्रेतालाई" भन्ने वाक्यांश झिकने प्रस्ताव गरेको छ। उक्त संशोधन प्रस्ताव लागू भए पश्चात अब उप्रान्त मदिरा, वियर वासम्बन्धि उद्योग र त्यस्ता बस्तुका पैठारीकर्ता तथा तिनका विक्रेताले आफ्नो उत्पादन विक्री गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली अनुरूप विजक जारी गर्दा मूल्यमा समेत छुट (मूल्यमा डिस्काउन्ट) दिन नपाउने हो कि केवल अन्तःशुल्क ऐन अन्तर्गत उद्योगबाट मदिरा निष्काशन हुनुपूर्व नै परिमाणगत रूपमा लाग्ने अन्तःशुल्कमा मात्रै छुट दिन नपाउने हो भन्ने विषयको सम्बन्धमा द्विविधा उत्पन्न भएको छ।

नेपाल सरकार अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक, २०७७ ले २०७७ ले अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ मा संशोधन गर्ने प्रस्ताव पश्चात उपरोक्त संशोधनले मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन तथा नियमावलीद्वारा लिइने सुविधालाई कटौती गर्न नसक्ने र एउटा ऐन अन्तर्गत दिइने सुविधालाई अर्को ऐनबाट समेत बन्चित गर्न नमिल्ने देखिन्छ। मदिरा, वियर वा.....सम्बन्धि उद्योग र त्यस्ता बस्तुका पैठारीकर्ता तथा तिनका विक्रेताले कर विजकमा देखाइ प्रदान गर्ने छुट मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन तथा नियमावली अन्तर्गत प्रदान गरिने हुँदा उक्त सुविधासम्म आकर्षित नभएको देखिन्छ। "छुट दिन पाइने छैन" भन्ने शब्दावलीको अर्थ व्यापार व्यवसाय गर्दा आफैले उत्पादन गरेको बस्तुमा समेत आफैले "छुट" दिन नपाउने भन्ने अर्थ लगाउनु भनेको कानूनको संकुचित व्याख्या गर्नु हुन्छ।

अन्तःशुल्क ऐनको दफा ४ड. मा रहेको "छुट" भन्ने शब्दावलीले मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन नियमावली अन्तर्गत कर विजक जारी गर्दा प्रदान गरिने "छुट" लाई समेत समेटेको भनि अर्थ गर्न नमिल्ने देखिन्छ। नेपाल सरकारको समाजवाद उन्मुख व्यापार व्यवसाय कायम गर्ने नीति रहेकोमा यसरी व्यापार व्यवसाय गर्दा बजारको परिस्थितिलाई मूल्याङ्कन गरी

कर विजक जारी गर्दा प्रदान गरिने "छुट" लाई समेत कटौती गरिएको भनि अर्थ लगाउँदा नेपाल सरकारको नीति विपरितको व्याख्या हुने देखिन्छ। नेपाल सरकारलाई क्रेताले खरिद गरेको मूल्यमा मूल्य अभिवृद्धि कर जोडी सोहि अनुरूपको मूल्य अभिवृद्धि कर दाखिला गरिनेमा "छुट" नै दिन नपाउने भन्ने अर्थ लाग्ने देखिदैन। मूल्य अभिवृद्धि करको दायरा भनेको क्रेतालाई बिक्रेताले वस्तु बिक्री गरी कर विजक जारी गर्दा लाग्ने कर भएको हुनाले करको यकीन हुनुपूर्व नै बिक्रेताले क्रेतालाई आफैले उत्पादन गरेको वस्तुको मूल्यमा "छुट" दिन नपाउने भन्ने अर्थ गर्न नमिल्ने भएको हुनाले समेत मदिरा, वियर वा सम्बन्धी उद्योग र त्यस्ता वस्तुका पैठारीकर्ता तथा तिनका बिक्रेताले मूल्य अभिवृद्धि कर विजक जारी गर्दा "छुट" दिन सक्ने देखिन्छ र सो व्याख्याले नै नेपालको संविधानको धारा २५ द्वारा प्रदत्त मौलिक हकको समेत सुनिश्चितता गर्ने देखिन्छ। तसर्थ उल्लिखित व्यवस्थाको सन्दर्भमा दुविधा रहेकोले पूर्वदिश पाउँ भन्ने समेत बेहोराको हिमालय डिष्टिलरी लिमिटेडले मिति २०७७।३।७ मा आन्तरिक राजस्व विभाग समक्ष पेश गरेको निवेदन।

२. निवेदक हिमालयन डिष्टिलरी लिमिटेडले विभिन्न शक्तिका मदिराहरूको उत्पादन र बिक्री वितरण गर्ने गरेकोले डिष्टिलरीको मुख्य व्यवसाय अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुसँग सम्बन्धित रहेको देखिन्छ। यस किसिमको व्यवसाय सञ्चालनको लागि प्रथमतः प्रस्तुत डिष्टिलरीले अन्तःशुल्क ऐन, नियम बमोजिम नै इजाजत लिएर मात्र सञ्चालन गर्न सक्ने अवस्था विद्यमान छ। साथै प्रस्तुत डिष्टिलरीले मदिरा उत्पादन तथा बिक्री वितरण गर्ने हुँदा भौतिक नियन्त्रण प्रणाली अन्तर्गत रहने र यस्ता वस्तुको कारोबारमा अन्तःशुल्क प्रशासनको प्रत्यक्ष अनुगमन एवं नियन्त्रण हुन्छ।

अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९ को नियम ६ को उपनियम (१) बमोजिम मदिरा, स्प्रिट, खुदो (मोलासेस) र वियर उत्पादन गर्ने उद्योगले भौतिक नियन्त्रण प्रणाली अन्तर्गत उत्पादित वस्तुहरूको निष्कासन गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ। साथै सो नियमको उपनियम (५) मा अनुसूची-१३ बमोजिमको बिजक जारी गरी सामान निष्कासन गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ। यसरी भौतिक नियन्त्रण प्रणाली अन्तर्गतका उद्योगहरूले उत्पादित सामान निष्कासन गर्दा अन्तःशुल्क नियमावली, २०५६ को अनुसूची १३ मा उल्लेखित कर बिजकको ढाँचामा नै बिजक जारी गर्नुपर्दछ।

मूलतः वियर, मदिरा लगायतका उद्योगहरूको लागि नै विशेष रूपमा बनेको अन्तःशुल्क ऐनले तोके बमोजिम हुने हुँदा कर बिजकको हकमा समेत उद्योगले सोही ऐनले तोकेको ढाँचामा नै बिजक जारी गर्नुपर्दछ। निवेदकले निवेदन साथ पेश गरेको कर बिजकमा अन्तःशुल्क समेत समावेश गरी अन्तःशुल्क ऐन तथा नियमावलीले तोकेको ढाँचामा नै

कर विजक जारी गरेको देखिन्छ। कुनै किसिमको छुट दिन पाउने/नपाउने भन्ने विषय मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, नियम वा अन्तःशुल्क ऐन, नियमले तोकेको कर विजकको ढाँचाले मात्र निर्धारण गर्दैन। तसर्थ मदिरा, बियर लगायतका उद्योगहरूको लागि अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ नै प्रधान ऐन हुने सन्दर्भमा ऐनको दफा ४ड. बमोजिम निवेदक डिष्टिलरीबाट उत्पादित मदिरा लगायतका वस्तुको बिक्रीमा उपहार तथा छुट दिन नपाउने भनि स्पष्टरूपमा गरिएको व्यवस्था निवेदकको हकमा समेत आकर्षित हुन्छ। अतः आर्थिक ऐन, २०७७ मा भएको संशोधनबाट अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ को दफा ४ड. मा मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका विक्रेता समेतलाई उपहार तथा नगद छुटमा बन्देज गरेको हुँदा उपरोक्त दफा बमोजिम नै प्रस्तुत डिष्टिलरीबाट उत्पादित वस्तुको बिक्रीमा अब उप्रान्त छुट दिन नमिल्ने देखिन्छ। तसर्थ माथि उल्लिखित विषयमा अन्तःशुल्क तथा अनुसन्धान महाशाखाको समेत राय लिई निर्णयमा पुग्न उपयुक्त देखि पेश गरेको भन्ने समेत बेहोराको आन्तरिक राजस्व विभाग, नीति विश्लेषण 'महाशाखाको राय।

३. नीति विश्लेषण महाशाखाबाट पेश भएको र अन्तःशुल्क महाशाखाबाट समेत राय प्रस्तुत भए बमोजिम अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९ ले तोकेको ढाँचामा कर विजक जारी गर्नुपर्ने र मूल्य सार्वजनिक भईसकेको वस्तुको मूल्यमा पुनः छुट दिने, उपहार दिन नपाउने भनी सम्बन्धित करदातालाई पूर्वदिश जारी गर्न उपयुक्त हुने बेहोराको आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशक श्री विनोद बहादुर कुँवरबाट मिति २०७७।३।१८ मा भएको पूर्वदिशको निर्णय।
४. प्रत्यर्थीले पूर्वदिश जारी गर्दा अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९ को नियम ६(५) र नियम २९(१) को सन्दर्भ मात्र उल्लेख गर्नुभएको छ। पुनरावेदकले उठाएको कानूनी र तथ्यगत आधारहरूलाई विश्लेषण गर्नुभएको छैन। अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ को साविक दफा ४(ड), संशोधित दफा ४(ड) र मू.अ.कर ऐन, २०५२ तथा ऐ.नियमावली, २०५३ समेतलाई विश्लेषण गरी पुनरावेदकको कानूनी र तथ्यगत प्रश्नमा सो व्यवस्था आकर्षित हुने हो वा होईन भन्ने विश्लेषण गरी पुनरावेदकले लिएको जिकिरसँग सहमत नभएमा त्यसको कानूनी आधारमा खण्डन गरी पूर्वदिश जारी गर्नु पर्नेमा सो नगरी केवल अन्तःशुल्क नियमावलीमा भएको व्यवस्थासम्म उल्लेख गरी दिईएको पूर्वदिशमा कानूनी त्रुटी छ। अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ को साविक दफा ४(ड) अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधयेक २०७७ (हाल आर्थिक ऐन, २०७७) ले अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ को दफा ४(ड) मा संशोधन गरेपश्चात सो संशोधित दफाले मू.अ.कर प्रयोजनको लागि असर पार्न सक्दैन भन्ने नै करदाताको जिकिर रहेको भए तापनि पुनरावेदकले प्रत्यर्थी विभाग समक्ष पूर्वदिशको माग गर्न गएकोमा कानूनी दायित्व पूरा नगरी कानूनी प्रश्नभन्दा बाहिर रही दिएको पूर्वदिशको निर्णय गम्भीर त्रुटिपूर्ण रहेको हुँदा

सो बदर गरी मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ तथा नियमावली, २०५३ बमोजिम विजक जारी गर्दा छुट दिलाई पाउँ भन्ने समेत बेहोराको करदाताले यस न्यायाधिकरण समक्ष दायर गरेको पुनरावेदन।

५. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकिलको कार्यालयलाई सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणको मिति २०७७/१०/०१ मा भएको आदेश।

ठहर खण्ड

६. नियम बमोजिम पेसी सूचिमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक हिमालय डिष्टिलरी लिमिटेडका तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विद्वान अधिवक्ताहरू श्री नारायण नेपाल र श्री मन्जु बुढाथोकीले पूर्वदिशले करदाता तथा कर असूल उपर गर्ने निकायबीचमा उत्पन्न द्विविधाको निराकरण गर्नुपर्ने हुन्छ। तर प्रत्यर्थी विभागबाट पुनरावेदक करदाताले उठाएको कानूनी र तथ्यगत आधारहरूलाई विश्लेषण नगरी केवल अन्तशुल्क नियमावली २०५९ को नियम ६(५) तथा तथा नियम २९(१) को सन्दर्भ मात्र उल्लेख गरिएको छ। पुनरावेदक करदाताले अन्तशुल्क ऐन, २०५८ को दफा ४(ड) विपरित अन्तशुल्क लाग्ने वस्तुमा उपहार तथा नगद छुट दिन पाउनुपर्ने भनेको नभई अन्तशुल्क तिरी बुझाईसकेको वस्तुको हकमा मू.अ.कर ऐन, २०५२ को दफा १२ तथा मू.अ.कर नियमावलीको नियम १७ बमोजिम छुट दिन पाईने अवस्थामा सो कानूनी व्यवस्थालाई अन्तशुल्क ऐनको संशोधनले असर र प्रभाव पार्न सक्दैन भन्ने हो। करदाताले कानून कार्यान्वयनमा भएको द्विविधा निराकरणको निमित्त प्रत्यर्थी विभाग समक्ष पूर्वदिशको माग गरेकोमा यसको विपरीत हुने गरी प्रत्यर्थीबाट जारी भएको पूर्वदिश बदर गरी मू.अ.कर ऐन तथा नियमावली बमोजिम विजक जारी गर्दा छुट दिन पाईने गरी फैसला गरी पाउँ भनी तथा प्रत्यर्थी कार्यालयको तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विशेष सरकारी वकिल कार्यालय काठमाडौंका विद्वान उपन्यायाधिवक्ता श्री दिपक भण्डारीले पुनरावेदक करदाताले विभाग समक्ष माग गरेको पूर्वदिशका सम्बन्धमा अन्तशुल्क नियमावली, २०५९ को नियम ६(५) र नियम २९(१) लाई आधार लिई भएको निर्णय कानूनसम्मत हुँदा आन्तरिक राजस्व विभागबाट भएको पूर्वदिश सम्बन्धी मिति २०७७।३।१८ को निर्णय सदर कायम गरी पाँउ भनी गर्नु भएको वहस समेत सुनियो।

७. यसमा पुनरावेदक करदाता श्री हिमालय डिष्टिलरी प्रा.लि. ले अन्तशुल्क ऐन, २०५८ को दफा ४(ड) मा नेपाल सरकारले अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधयेक, २०७७ ले अन्तशुल्क ऐन, २०५८ मा संशोधन गर्ने प्रस्ताव गर्दा “मूल्य

अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका बाहेक अन्य विक्रेतालाई” भन्ने वाक्यांश झिक्ने प्रस्ताव गरेकोले उक्त संशोधन प्रस्ताव लागू भएपश्चात अब उपरान्त मदिरा, वियर वा सूतीजन्य पदार्थ सम्बन्धी उद्योग र त्यस्ता वस्तुका पैठारीकर्ता तथा तिनका विक्रेताले आफ्नो उत्पादन विक्री गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली अनुरूप विजक जारी गर्दा मूल्यमा समेत छुट (डिस्काउन्ट) दिन नपाउने हो कि केवल अन्तशुल्क ऐन अन्तर्गत उद्योगबाट मदिरा निष्काशन हुनुपूर्व नै परिमाणगत रूपमा लाग्ने अन्तशुल्कमा मात्रै छुट दिन नपाउने हो भनि द्विविधा उत्पन्न भएको हुँदा पूर्वदिशको निम्ति आन्तरिक राजस्व विभागमा मिति २०७७।०३।०७ मा निवेदन दिएको देखिन्छ। मिसिल संलग्न आन्तरिक राजस्व विभाग, नीति विश्लेषण शाखाबाट करदाताको नाममा जारी च.नं.२०१ प.सं. २०७६।०७७ को पत्रमा निवेदकले अन्तशुल्क नियमावली, २०५९ को नियम ६ को उपनियम (५) बमोजिम अनुशूची-१३ ले तोकेको ढाँचामा कर विजक जारी गर्नुपर्ने र सोही नियमावलीको नियम २९ को उपनियम (१) बमोजिम मूल्य सार्वजनिक भईसकेको वस्तुको मूल्यमा पुनः छुट दिन, उपहार दिन नपाउने भनी २०७७।०३।१८ मा निर्णय भएको भन्ने उल्लेख भएको देखिन्छ।

८. पुनरावेदक करदाताले आफूलाई द्विविधा भएको विषयमा आन्तरिक राजस्व विभाग समक्ष दिएको निवेदन दावी र आन्तरिक राजस्व विभाग लाजिम्पाटले पुनरावेदक करदाता हिमालयन डिष्टिलरी प्रा.लि. ले निवेदन माग बमोजिमको विषयमा ताँहाबाट जारी भएको पूर्वदिशले अन्तशुल्क ऐन, २०५८ को साविक दफा ४(ड), संशोधित दफा ४(ड) र मू.अ.कर ऐन, २०५२ तथा ऐ.नियमावली, २०५३ समेतको कानूनी र तथ्यगत प्रश्नमा अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधयेक, २०७७ ले अन्तशुल्क ऐन, २०५८ को दफा ४(ड) मा गरेको संशोधनको व्यवस्था आकर्षित हुने हो वा होईन भन्ने विश्लेषण तथा खण्डन नगरी केवल अन्तशुल्क नियमावलीमा भएको व्यवस्थासम्म उल्लेख गरी पूर्वदिश जारी गरेको भनी उक्त निर्णयमा चित्त नबुझाई करदाताबाट प्रस्तुत पुनरावेदन दायर भएको देखियो।
९. उल्लेखित तथ्य, पुनरावेदन जिकिर एवं बहस बूँदा समेत रहेको प्रस्तुत मुद्दामा आन्तरिक राजस्व विभाग लाजिम्पाट काठमाडौँबाट मिति २०७७।३।१८ मा भएको पूर्वदिश सम्बन्धी निर्णय मिलेको छ वा छैन? पुनरावेदक हिमालय डिष्टिलरी प्रा.लि.को पुनरावेदन जिकिर बमोजिम हुने हो वा होइन भन्ने सम्बन्धमा निर्णय हुनुपर्ने देखिन आयो।
१०. अब निर्णयतर्फ विचार गर्दा पुनरावेदक करदाता हिमालय डिष्टिलरी प्रा.ली. ले अन्तशुल्क ऐन, २०५८ को दफा ४ड मा नेपाल सरकारले अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधयेक, २०७७ ले ऐ.ऐनमा भएको संशोधनपश्चात आफ्नो उत्पादन विक्री

गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली अनुरूप विजक जारी गर्दा मूल्यमा समेत छुट (डिस्काउन्ट) दिन नपाउने हो कि केवल अन्तशुल्क ऐन अन्तर्गत उद्योगबाट मदिरा निष्काशन हुनुपूर्व नै परिमाणगत रूपमा लाग्ने अन्तशुल्कमा मात्रै छुट दिन नपाउने हो भन्ने द्विविधाको सम्बन्धमा दिएको निवेदनमा आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७७।३।१८ को निर्णय बमोजिम भनी निवेदकले अन्तशुल्क नियमावली, २०५९ को नियम ६ को उपनियम (५) बमोजिम अनुशूची-१३ ले तोकेको ढाँचामा कर विजक जारी गर्नुपर्ने र सोही नियमावलीको नियम २९ को उपनियम (१) बमोजिम मूल्य सार्वजनिक भईसकेको वस्तुको मूल्यमा पुनः छुट दिने, उपहार दिन नपाउने बेहोरा उल्लेख भएको देखिन्छ। पुनरावेदकले दुविधा भयो भनी उठाएको प्रश्नको निराकरण गरी सोको कानून सम्मत आदेश जारी गर्ने कर्तव्य आयकर ऐनले आन्तरिक राजस्व विभागलाई प्रदान गरेको देखिन्छ। आन्तरिक राजस्व विभागको निर्णयले पुनरावेदक हिमालय डिष्टिलरी प्रा.ली.ले पूर्वदिश माग गरेको विषयमा संशोधित दफाले मदिरा, बियर वा सुर्तीजन्य पदार्थ सम्बन्धी उद्योग र त्यस्ता वस्तुका पैठारीकर्ता तथा तिनका विक्रेताले आफ्नो उत्पादन विक्री गर्दा, मू.अ.कर ऐन २०५२ तथा नियमावली, २०५३ अनुरूप विजक जारी गर्दा मूल्यमा समेत डिस्काउन्ट दिन नपाउने हो वा होईन भन्ने विषय समेटेको देखिएन। पुनरावेदक कम्पनीले दुविधा भयो भनी पूर्वदिश माग गरेको सबै विषयमा आन्तरिक राजस्व विभाग प्रवेश नै नगरी केवल अन्तशुल्क ऐन, २०५८ को दफा ४ मा भएको संशोधन एवं अन्तशुल्क नियमावली, २०५९ को नियम ६(५), अनुशूची-१३ तथा नियम २९(१) को कानूनी व्यवस्थासम्म उल्लेख गरेको देखियो। यसरी आन्तरिक राजस्व विभागले करदातालाई दुविधा भएको सबै विषयमा कानूनी तथा तथ्यगत रूपमा पूर्वदिश जारी गर्नुपर्नेमा सो नगरेको देखिँदा आन्तरिक राजस्व विभागको पूर्वदिशको निर्णय कानून सम्मत रहेको देखिन आएन।

११. तसर्थ माथि विवेचित आधार कारण समेतबाट निवेदक हिमालय डिष्टिलरी लिमिटेडले मिति २०६६।३।७ मा आन्तरिक राजस्व विभाग समक्ष अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधयेक, २०७७ ले अन्तशुल्क ऐन, २०५८ को दफा ४(ड) मा गरेको संशोधनले अब उपरान्त मदिरा, बियर वा ----- सम्बन्धी उद्योग र त्यस्ता वस्तुका पैठारीकर्ता तथा तिनका विक्रेताले आफ्नो उत्पादन विक्री गर्दा, मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली अनुरूप विजक जारी गर्दा मूल्यमा समेत छुट (मूल्यमा डिस्काउन्ट) दिन नपाउने हो की केवल अन्तशुल्क ऐन अन्तर्गत उद्योगबाट मदिरा निष्काशन हुनुपूर्व नै परिमाणगत लाग्ने अन्तशुल्क मात्रै छुट दिन नपाउने हो भन्ने सम्बन्धमा द्विविधा उत्पन्न भएको भनी मूल्य अभिवृद्धि कर तथा अन्तशुल्क विषयमा समेत पूर्वदिश माग गरेकोमा आन्तरिक राजस्व विभागको मिति २०७७।३।१८ को निर्णय एवं सो अनुसार जारी

भएको मिति २०७७।३।१८ को पत्र बेहोराबाट अन्तशुल्क ऐन, २०५८ को दफा ४ मा भएको संशोधन एवं अन्तशुल्क नियमावली, २०५९ को नियम ६(५), अनुशूची १३ तथा नियम २९(१) का सम्बन्धमासम्म पूर्वदिश जारी गरी निवेदकले माग गरे मध्येको मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन तथा नियमावलीको व्यवस्था अनुसार छुट पाउने नपाउने सम्बन्धमा केही नबोली भएको निर्णय त्रुटिपूर्ण देखिँदा बदर गरीदिएको छ। अव निवेदकले पूर्वदिश माग गरेका सबै विषयमा जे जे गर्नुपर्ने गरी पूर्वदिश सम्बन्धी निर्णय गर्नु भनी शुरु मिसिल आन्तरिक राजस्व विभागमा फिर्ता पठाउने ठहर्छ। अरु तपसिल बमोजिम गर्नु।

तपसिल खण्ड

माथि इन्साफ खण्डमा लेखिए बमोजिम सुरु आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७७।०३।१८ मा भएको पूर्वदिश सम्बन्धी निर्णय मिलेको नदेखिँदा बदर भई उक्त विवादित विषयमा जो जे गर्नु पर्छ गरी पूर्वदिश सम्बन्धी निर्णय गर्नु भनी मिसिल आन्तरिक राजस्व विभागमा पठाउने ठहरी फैसला भएको हुँदा फैसलाको प्रतिलिपी सहित पुन निर्णयको लागि मिसिल आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट काठमाडौँमा पठाई दिनु.....१
 फैसलाको प्रतिलिपी सहितको जानकारी विशेष सरकारी वकिलको कार्यालय काठमाण्डौँलाई दिनु.....२
 सरोकारवालाले फैसलाको नक्कल माग गर्न आए नियमानुसार लाग्ने दस्तुर लिई नक्कल दिनु.....३
 प्रस्तुत फैसलाको विद्युतिय प्रति अपलोड गरी यस मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी मिसिल नियमानुसार गरी बुझाई दिनु.....४

विनोद शर्मा
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा हाम्रो सहमति छ ।

पुष्पप्रसाद गुरागाई
(लेखा सदस्य)

राजेन्द्र पौडेल
(राजस्व सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-
शाखा अधिकृत: श्री प्रमोद रिजाल

इति सम्बत २०७७ साल चैत्र महिना २६ गते रोज ५ शुभम्.....